

ZDOLA

01/2009
Masmédia

Zpravodaj Československé anarchistické federace
(Internacionála anarchistických federací)

dobrovolný
příspěvek
5 Kč / 20¢

MASMÉDIA: PRO NÁS, NEBO PROTI NÁM?

Masmédia, zprostředkovatelé informací a zábavy. Televizní a rozhlasové stanice, magazíny, denní tisk, vydavatelství, filmová studia a nejnověji internetové portály. Tráví s námi všední i nevšední dny. Vstávají s námi do práce, provázejí nás na cestách, krátí nám dlouhé večery. Usnadňují nám orientaci ve spleti informací, baví nás, zásobují nás dávkami napětí a adrenalinu, soutěží s námi. V demokratické společnosti nepodléhají cenzuře. Jsou vázány mediálními zákony. Informace, které nám předkládají, musí být objektivní. Zábava, kterou nám přinášejí, musí být adekvátní. Přibližují nám exotické a odlehle kouty světa, informují nás o totalitních a darebáckých režimech, poskytují nám přímé přenosy z válečných kolbišť. Pasují se do role “hlídacích psů demokracie”. Proč tedy kritizujeme informační a zábavní průmysl a proč pokládáme za důležité zakládat vlastní informační a komunikační kanály?

Iluze demokracie

Masmédia ke svým divákům, posluchačkám a čtenářům nepřistupují jako k svobodně myslícím osobnostem, ale jako k pouhým konzumentům. Vysílají směrem k víceméně anonymnímu publiku nepřetržitý proud sdělení bez jakékoli nebo pouze s minimální zpětnou vazbou. V demokratické společnosti, za kterou je tato považována, tak dochází k absurdnímu procesu. Masmédia informují občany o tom, co si politici myslí. Sama přitom mají zásadní vliv na to, jaké informace, o jakých politicích, v jakém rozsahu a jakém kontextu předloží veřejnosti. Samotná veřejnost však na záplavu informací nemá jak reagovat, nemá kde vyjadřovat své názory, nemá kde diskutovat. Veřejnosti chybí veřejný prostor k výměně argumentů. Veřejnosti, která není slyšet, nemůže být ani nasloucháno. Volební chování občanů a obecně správu věcí veřejných tak určují politici společně s médii, a to bez zpětné vazby od občanů. Občan – v tomto kontextu je lépe hovořit o divákovi – je tak z politického procesu víceméně vyloučen, nebude-li považovat občasně odevzdání volebního hlasu za příspěvek do politické diskuse.

Tonda Kováč

Pokud kritizujeme vztah médií k obyčejným lidem, musíme zdůraznit, že vztah k ženám je ještě více ponižující. Způsob, jakým žena vstoupila do mediálního diskursu, je úzce spojen s rozvojem konzumní kultury a lze ho vyjádřit heslem: Zroze-na k nakupování. Zneviditelňování práce žen, izolace žen v domácnostech, nízká produktivní hodnota, která je ženám připisována, to vše má stěžejní význam pro podobu obrazu ženy, jaký masmédia od svých počátků vytváří.

Masmédia také přispívají k rozdmýchávání rasové nesnášenlivosti a xenofobie. Kvůli tržní lukrativě se soustředí na konfliktní události, které mají větší šanci zaujmout diváka. Za konfliktní témata jsou tedy považovány trestné činy Romů a cizinců daleko více, než trestné činy bílých. Na uprchlíky a emigranty z rozvojových zemí je pohlíženo jako na individua ohrožující naše jistoty a pohodlí.

Na enormní politickou zaujatost upozornila studie skupin Media Watchdog a Fairness and Accuracy zaměřená na americké stanice NBC, CBS a ABC. V reportu z r. 2001 zveřejnily: „92% osob, které byly stanicemi dotazovány, byly bílé pleti. 82% dotázaných byli muži. 75% dotázaných, byli republikáni.“

(pokračování na str.2)

Editorial

Dostalo se vám do rukou 1. vydání zpravodaje Československé anarchistické federace, který nese název Zdola. Jelikož jsme přesvědčeni/y, že naši organizaci dlouho chybělo periodikum, které by oslovovalo lidi, kteří nemají přístup na internet, nebo nevědí o našich webových stránkách, rozhodli/y jsme se po několika letech oživit tento projekt, který v letech 2000 – 2003 vydávala ČSAF Slovensko.

Pokud vám jsou blízké naše ideály, uvítáme jakoukoliv spolupráci. Nejvíce můžete pomoci s distribucí zpravodaje mezi svými známými, na pracovišti nebo ve škole, ale i rozdváním mezi lidmi na nádražích či kulturních akcích. Zdola bude prozatím vycházet dvakrát do roka a každé číslo bude tematicky zaměřené.

Cena je dobrovolná, ale tisk zpravodaje znamená nemalé náklady, proto jeho budoucnost závisí hlavně na vašich příspěvcích. Tématem prvního čísla jsou masmédia. O oficiálních médiích už toho bylo jistě mnoho napsáno, nicméně s prvním výtiskem pokládáme za povinnost vyjádřit naše postoje k informační politice a obrazu světa, který nám předkládají.

redakční kolektiv

ČINNOST ČSAF V ROCE 2008

Antikapitalistické aktivity

ČSAF zahájila svoji činnost počátkem nového roku vyhlášením "Akčních dnů proti poplatkům ve zdravotnictví", které byly zaměřeny proti asociální reformě zdravotnictví a v jejichž rámci se v Praze uskutečnilo veřejné protestní shromáždění pod heslem "Benefiční akce: 30 Kč Julinkovi na provaz". Vedle většiny skupin ČSAF se k výzvě přidali i mnozí další, a to především formou letákové kampaně, která probíhala v čekárnách ordinací, lékárnách, úřadech, knihovnách či nádražích v Praze, Brně, Ostravě, Jihlavě, Tachově, Pardubicích, Chrudimi, Hradci Králové, Dvoře Králové nad Labem, České Třebové, Opavě, Novém Městě na Moravě, Kolíně, Kutné Hoře, Čáslavi, Ledči nad Sázavou, Světlé nad Sázavou, Humpolci, Nivnici, Novém Městě nad Metují, Ústí nad Labem, Děčíně, Nýřanech, Brtnici...

Aktivity proti vládním reformám pokračovaly i v dalších měsících: ČSAF vydala informační leták "Reforma: Aby bohatí bohatli a chudí chudli", který vysvětloval anarchistické stanovisko k reformám a zdůrazňoval, že kapitalismus nelze reformovat. Členové a členky ČSAF se zúčastnili všech třech odborářských demonstrací proti reformě, které se konaly 21. května, 28. května a 2. června v Praze. Během nich odborářům rozdali tisíce letáků. Připojili se také ke stávce vyhlášené odbory na 24. června, a to jak přímo, tak různými

solidárními akcemi a projevy. Na webu ČSAF se objevilo prohlášení a výzva ke kritickému připojení se ke stávce, natištěno bylo množství letáků a samolepek volajících především po generální stávce, které se také následně objevily v mnoha koutech Čech a Moravy.

Tradičním protikapitalistickým vystoupením bylo i v roce 2008 anarchistické setkání na Prvního máje, které se konalo z iniciativy A-kontra, Anarchofeministické skupiny a ČSAF na Střeleckém ostrově. Tam si anarchisté a anarchistky připomněli kořeny tohoto dne a následně se vydali na krátký pochod Prahou. Prvomájová akce pokračovala na Čisařské louce v podobě "Festivalu proti rasismu" pořádaného Antifašistickou akcí (AFA). Zde se ČSAF prezentovala stánkem s distribucí svých tiskovin a propagačních materiálů.

Antimilitaristické aktivity

ČSAF se antimilitarismu věnuje dlouhodobě, Čnejinak tomu bylo i v roce 2008. 12. března uspořádala východočeská skupina ČSAF v Hradci Králové demonstraci proti NATO a radarové základně USA. Po tvrdých represích vůči antimilitaristickým aktivistům v Rumunsku, kde se konal summit NATO, byla 5. dubna do Prahy před rumunskou ambasádu svolána solidární demonstrace, které se aktivně účastnili také členové a členky ČSAF. Ve stejný den skupiny JMZ Česká Třebová a ČSAF-Východ v solidaritě se zatčenými a

šikanovanými aktivisty rozdávaly v ulicích Anti-NATO zpravodaj.

Přestože ČSAF odmítla vstoupit do iniciativy Ne základnám, jelikož jí je proti srsti spolupracovat s autoritářskou levicí a politickými stranami, účastnila se aktivně demonstrací proti radaru. Nejviditelnější byl anarchistický černorudý blok na demonstraci 15. března. Počátkem července skupina anarchistů kolem ČSAF „přivítala“ v Praze americkou ministryni zahraničních věcí, která přijela podepsat smlouvu o výstavbě amerického radaru v Brdech – byla vyprovokována odmítavými pokřiky a „přivítání“ se dostalo také českému

ministrowi zahraničních věcí, který byl zasažen rajčaty. Poté se "uvítací výbor" přidal k anarchistickému bloku na demonstraci koalice Ne základnám. Ostravská skupina ČSAF spolupřádala s místní skupinou Ne základnám ve slezské metropoli 11. března demonstraci namířenou proti umístění radaru.

28. října se v Praze konala vojenská přehlídka, kterou chtěla současná vláda ukázat naši oddanost NATO a která přišla na více jak 15 milionů Kč. Pražská skupina ČSAF si na tento den připravila menší protestní akci.

(pokračování na str.3)

DĚLNICKÁ STRANA VEDE BOJ PROTI DĚLNÍKŮM

Bořivoj Lukynka

Volby, které proběhly v říjnu 2008, podle očekávání opět nepřinesly žádnou zásadní změnu v životech „obyčejných“ lidí a staly se jen potvrzením pravdy, kterou anarchisté a anarchistky vyslovovali již před staletími, tedy že volby jsou jen divadlem, které hraje svou dlouhodobě neměnnou „divadelní pohádku o spoluúčasti lidových mas při rozhodování o politických a ekonomických záležitostech vhašováním kusu papíru (čti volebního lístku!) do urny“. Že jde opravdu o pouhou pohádku a že žádné zastupitelské volby nám nemohou přinést opravdovou svobodu a kontrolu nad vlastními životy se jistě dennodenně přesvědčuje každý a každá z nás na vlastní kůži. Nechme ale pro tentokrát stranou úvahy nad tím, co a proč vede stále tytéž zklamané lidi k tomu, aby opět opakovali stejnou chybu a místo zpochybňování

principů zastupitelské demokracie na povel opět kráčeli k volebním urnám.

Pojďme se nyní spíše podívat zblízka na jednu z kandidujících stran a to konkrétně na Dělnickou stranu, která nedávno proběhlé volby celkem účinně využila k tomu, aby nasbírala politické body a zvýšila zájem veřejnosti o její program. Z pohledu Československá anarchistická federace (ČSAF) je samozřejmě každá politická strana ze své podstaty nepřitelem svobody, jelikož všechny jsou zřízeny za účelem rozhodování o nás bez nás a všechny slouží k obraně hierarchického systému, který rozděluje společnost do tříd s protichůdnými zájmy a nerovným postavením v otázkách politického a ekonomického vlivu. Jinak tomu není ani u zmíněné Dělnické strany a mohli bychom říci, že mezi ní a ostatními stranami není

zásadní rozdíl. V důsledku tomu tak opravdu je, ale i přesto je zde něco, co by nás mělo vést k tomu, abychom této straně věnovali větší pozornost, než těm ostatním. Samotným základem politiky této strany je totiž směr hned několika dost nebezpečných ideových směrů, které si říkájí nejen o pozornost, ale také o ráznou kritiku!

Stručně řečeno v případě Dělnické strany (DS) jde o rasistickou, homofobní a xenofobní politiku spojenou se snahou zneužít tzv. dělnické hnutí. Sama Dělnická strana ve svém manifestu uvádí: „Dělnická strana svým vznikem navazuje na to nejlepší z dělnického hnutí 19. století. Hlásíme se k jeho původním kořenům. Stejně jako v minulosti, i dnes je naším posláním hájit zájmy pracujících občanů, dělníků jak v průmyslu a zemědělství, tak v ostatních oborech lidské činnosti.“

Odsuňme nyní do pozadí zájmu nepopíratelný fakt, že žádná strana - „Dělnická“, „Komunistická“ ani žádná jiná - nemůže ze své podstaty být součástí dělnického hnutí, ale vždy bude sehrávat pouze roli instituce, která je nad tímto hnutím, održena od jeho základny a z této pozice se stává spíše jeho manipulátorem než jeho součástí. Zaměřme nyní svůj zájem spíše na to, co ve skutečnosti myslí DS, když používá o několik řádků výše zmíněná libivá prohlášení, kterým snadno leckterý neinformovaný dělník či dělnice může uvěřit. DS se ve svém manifestu údajně hlásí k původním kořenům dělnického hnutí, ale ve svých článcích na webu, v projevech na veřejných akcích a svými činy nás přesvědčuje o pravém opaku a sebe tím usvědčuje ze lži a hanebného zneužívání dělnického hnutí.

(pokračování na str.3)

DĚN AKCÍ PROTI STÁTNÍM VRAŽDÁM

Na sobotu 20.12. 2008 byl řeckými anarchisty a anarchistkami vyhlášen mezinárodní akční den proti státním vraždám.Pod heslem „Nezapomeneme, neodpustíme!“ si tak lidé po celém světě připomněli mnoho rukou státu zmařených lidských životů a zejména pak ve světle událostí posledních dnů a týdnů vraždu mladého řeckého anarchisty – Alexandrose Grigoropoulse.

Ve východních Čechách se v několika městech (Pardubice, Trutnov, Hradec Králové, Dvůr Králové nad Labem) objevily vyvěšené transparency, šablony s podobiznou Alexandrose či hesla vyzývající k solidaritě s bojem řeckých anarchistů a anarchistek.

**ŘECKO JE VŠUDE!!
SMRT STÁTU!!**

MASMÉDIA: PRO NÁS, NEBO PROTI NÁM?

(dokončení ze str.1)

Továrny na sny

Funkce masmédií jako informačních kanálů je okrajová. Daleko větší energii věnují výrobě zábavy, čímž se dokonale zaslouhují o apolitizaci společnosti a odkláníjí její pozornost od reality všedního dne. Taktika starého Říma k uspokojení mas - “chléb a hry“, tak dostává moderní virtuální podobu. Prvním činitelem, který významnou měrou ovlivňuje naše sny a vědomí, je vytváření laťky hmotných potřeb a její posouvání výš a výš. Tedy: dříve nám k pohodlnému životu stačila např. lednička a pračka, ale dnes už se neobejdeme bez myčky na nádobí a plazmové televize. K manipulaci našeho vědomí dochází prostřednictvím vtíravých reklam. Ještě horším, podvědomým způsobem ovlivnění dochází, když tyto spotřebiče a jiné produkty standardně používají hrdinové a hrdinky seriálů a filmů. V tento moment začínáme snít o standardu, v jakém žijí virtuální lidé, s kterými se ztotožňujeme a kteří nám jsou blízcí.

Hrdinky a hrdinové rodinných seriálů, thrillerů a romantických filmů nám začínají být bližší než lidé v našem okolí. Nekladou nám nepříjemné osobní otázky, nepůjčují si od nás peníze, nechťejí se s námi přít. Jsou jednoduše dobří - ty potom milujeme a špatní, které nenávidíme. Navíc můžeme beztréstně nahlížet do soukromí seriálových hrdinů, jejichž problémy nám pomohou zapomenout na naše vlastní. Naše životy jsou pak proluty fiktivními příběhy a osudy, kde jsou všechny vztahy permanentně naplněné kouzelnou romantikou, heterosexuálními vztahy – sexy partnerkou a pozorným inteligentním přítelem. Problémy fiktivních vztahů jsou často řešeny velmi jednoduše, nebo náhodnou shodou okolností. Fiktivní svět našich hrdinů a hrdinek tak výrazně ovlivňuje žeblíček našich hodnot a realitu odsouvá do pozadí. Nelze se divit, když se po celodenní úmorné práci a dnu naplněném starostmi o zabezpečení rodiny uchýlí člověk do bezstarostného světa temného obýváku.

Mediální filtry

Masmédia, jako komunikační systém, servírují obyvatelstvu informace vykreslující obraz světa. Jejich funkcí je bavit, propagovat, informovat a vštěpovat jedincům hodnoty, přesvědčení a kodexy chování, které je začlení do institucionálních struktur většinové společnosti. Ve světě koncentrovaného bohatství a vzrůstající hrozby střetů mezi majetnými a nemajetnými, plní roli systematické propagandy.

V zemích, kde jsou mechanismy moci v rukou státní byrokracie, je monopolní kontrola nad médii doplněna úřední cenzurou, sloužící jako pojistka, že média prezentují zájmy dominantní elity. Je mnohem složitější poodhalit, jak pracuje systém

propagandy tam, kde jsou média v soukromém vlastnictví a kde není oficiální cenzura. Ještě obtížnější je to tam, kde média mezi sebou aktivně soupeří, periodicky poukazují na protiprávní jednání vlád a korporací a agresivně vykreslují sami sebe jako ztělesnění svobody projevu a zastánce společných zájmů. V těchto případech není evidentní (a v médiích o tom chybí jakákoliv diskuze), že mají podobné kritiky omezený charakter, stejně jako obrovská nevyváženost v používání zdrojů informací a efekt na přístup k soukromé mediální sféře a na to jak se média chovají a jakou odvádějí práci.

Způsob propagandy je soustředěn na ne-rovnoměrné rozdělení bohatství a moci, což má mnoha úrovňový efekt na mediální zájmy a volby. To udává způsob, jakým jsou peníze a moc schopny filtrovat zpravodajství v zájmu zisku, marginalizace radikální opozice a umožnění politické a obchodní elitě vštěpit veřejnosti vlastní zájmy. Základní prvky masmediálního způsobu propagandy a nastavení zpravodajských filtrů lze charakterizovat v těchto bodech: 1) Kdo vlastní co a v jakých jiných sférách obchodují konglomeráty vlastníci mediální korporace. 2) Reklama jako hlavní zdroj příjmů masmédií. 3) Závislost masmédií na informacích poskytovaných vládni elitou, byznysmeny a “experty“ financovaných ze stejných zdrojů, jejichž rozhodnutí schvalují ty samé elity. 4) Bezzubá kritika jako prostředek kontroly masmédií. 5) Primitivní antikomunismus jako národní náboženství a kontrolní mechanismus. Tyto prvky na sebe vzájemně působí a navzájem se posilují. Surová informace, určená pro veřejné zpravodajství musí následně projít skrze mediální filtry, které v ní zanechají pouze očištěný pozůstatek vhodný ke zveřejnění. Filtry určují vyličení daného projevu a výkladu, a definují co je nejvíce zajímavé pro zveřejnění. Vysvětlují východiska a určují co je platné, což se rovná propagandistické kampani.

Elity dominují masmédiím a marginalizují radikální opozici takovým způsobem, že výsledky fungování mediálních filtrů vypadají zcela přirozeně, takže novináři, kteří mnohdy pracují s čistými úmysly a dobrou vůlí, jsou schopni sami sebe přesvědčit, že vybírají a interpretují zprávy objektivně a v souladu s profesní novinářskou etikou. V prostoru, který jim vymezují mediální filtry, jsou často objektivní. Omezení jsou tak silná a zabudována v systému takovým fundamentálním způsobem, že je výběr zpravodajství s alternativním informačním podkladem nepředstavitelný.

Koncentrace majetku

Jsme neustále přesvědčováni, jak pestrý výběr informací, zpravodajství a zábavy je nám nabízen. Zájem globální politiky je ale jiný: co nej-

více mediálních subjektů vlastněných co nejmenším počtem mediálních gigantů. Masmédia vlastní ti samí byznysmeni, kteří ovládají jiné korporace. Je tedy logické, že se vládním zásahům do legislativy, zvýhodňujícím koncentraci majetku a byznys nadnárodních korporací na úkor obyčejných pracujících a drobných živnostníků – nedostává ze strany masmédií žádné kritiky a opozice.

Jedním z odstrašujících případů je bezkonkurenčně nejdéle vládnoucí italský premiér, mediální magnát a nejbohatší muž Itálie Silvio Berlusconi. Alexander Stille v článku Silviův stín v r. 2006 poznamenal:

„Když se Berlusconi chopil moci, bylo po reportérech veřejnoprávní televize požadováno, aby se striktně drželi zpravodajského vzorce, který vešel v známost jako “sendvič“. Podle něho měla každá politická událost začínat úvodem stanoviska vlády, respektive Berlusconiho. Po té mělo následovat stanovisko opozice a znovu vyvrácení ze strany vlády. Berlusconi si usurpoval neuvěřitelných 50% času ve veřejnoprávním rozhlase, zatímco opozici bylo poskytnuto sotva 20%.“

Když měl Berlusconi projev na samitu Spojených národů před téměř prázdnou zasedací halou, provedla italská veřejnoprávní televize střih a odvysílala záběry aplaudujícího publika. V době recese italské ekonomiky, kdy se růst rovnal prakticky nule, zásobila veřejnoprávní TV své diváky reportážemi o úspěšném růstu světové ekonomiky. Podle průzkumů jsou Berlusconiho voliči lidé, kteří tráví nejvíce času před televizními obrazovkami.

Pojďme se podívat do českého doličku. Televizi Nova, médium pokrývající nejvíce obyvatel ČR, vlastní korporace Central European Media Enterprises (CME), která ovládá zábavní, reklamní a informační průmysl v šesti zemích střední a východní Evropy. CME vládne ze své bahamské základny Ronald Steven Lauder, americký byznysmen a jeden z nejbohatších mužů světa. R.S. Lauder vlastní i Israeli TV a je také členem představenstva korporace Estée Lauder Companies, Inc., patřící mezi čelní světové výrobce a distributory kosmetiky. Korporaci založil jeho otec. Mezi jeho obor patří také nemovitosti. Republikán R. S. Lauder od r. 1984 zastával v Pentagonu funkci zmocněnce ministerstva obrany USA pro Evropu a NATO. V roce 1989 těsně prohrál primárky se svým spolustraníkem Rudy Giuliani a uniklo mu křeslo starosty New Yorku.

Málokoho pak překvapí perzekuce aktivistů a aktivistek např. během zasedání NATO v Praze. TV Nova si nastříháním materiálů sama vyrobila konflikt: vzala "nejakčnější moment" celého dne - záběr na skandující a běžící čelo průvodu - a doplnila ho komentářem "s postupem večera se anarchisté stávali stále agresivnějšími a napadali

přítomné novináře i policisty." Krásný příklad výroby virtuální reality. K žádnému napadení totiž nedošlo, to však již nikoho nezajímá. To, co není v televizi, neexistuje. S podobným přístupem se dnes setkávají protestující proti výstavbě amerického radaru. Těžko lze také od subjektu (TV Nova), který vlastní kosmetický a realitní magnát R. S. Lauder čekat pochopení s aktivisty za osvobození zvířat či se squatery, zabydlující dlouhodobě nevyužívané budovy.

Jistě nebezpečné je, když největší světová atomová lobby General Electric vlastní skrze mediální gigant NBC Universal síť masmédií jako: Bravo, CNBC, History Channel, MSNBC, Universal Pictures ... Mezi novodobé virtuální strašáky patří také Yahoo s tržní hodnotou 40,1 miliard \$ (2006), Google s tržní hodnotou 154,6 miliard \$ (v roce 2006 skoupil např. You Tube) a Microsoft s tržní hodnotou 306,8 miliard \$.

Kudy kam?

K informacím a kultuře, kterou nám předhazují masmédia, je třeba přistupovat se zdravou dávkou kritického myšlení. Pokud nás od konzumace jejich zábavy neodradí fakt, že se jedná o produkty korporací, které vlastní elity s protikladnými zájmy, než jsou ty naše – měli bychom si uvědomit, že jejich zpravodajství, filmy a seriály jsou pouhé výrobky a jak už to v kapitalismu bývá, za málo peněz a krátký čas je potřeba vytvořit dobře prodejný materiál. Jako když kupujeme plastovou hračku svému dítěti, máme obavy, jestli tato hračka není zdravotně závadná nebo nebezpečná.

Někdo by mohl namítnout, že tu máme mediální zákon, který dohlíží na objektivitu a vyváženost zpravodajství. Na druhou stranu neznám nikoho ve svém okolí, kdo by byl tak naivní a myslel si, že sebedokonalější zákon dokáže zaručit požadované mediální kvality. Uplatňování tohoto zákona je věc druhá a lze ho srovnat se zákonem na ochranu zvířat, který také existuje, ale zvířata jsou přesto týrána. Mediální zákon tedy považuji za ještě větší zlo, než kdyby žádný nebyl, jelikož slouží k legitimizaci zaujatého zpravodajství.

Nezbývá tady než obcházet masmediální kanály a zakládat vlastní. Nostalgicky vzpomínám na přelom tisíciletí, kdy se to tu hemžilo pestřými samizdatovými ziny, časopisy, brožurkami a knihami. Pokud nebudeme sami médii, nebo ještě lépe: participovat na nějakých publikačních projektech, zůstane vize svobodnější společnosti a lidské emancipace snem pro další a další generace. **Zdroje:** Revue pro Media č. 3 a 7, Manufacturing Consent by Edward S. Herman and Noam Chomsky, Global Issues: Media Conglomerates, Mergers, Concentration of Ownership by Anup Shah, tn.cz, csaf.cz, wikipedia.org

SETKÁNÍ MEZINÁRODNÍCH SEKRETARIÁTŮ INTERNACIONÁLY ANARCHISTICKÝCH FEDERACÍ

Ve dnech 10. – 11. ledna se konal ve francouzském Štrasburku pravidelný sjezd delegátů a delegátek Internacionály anarchistických federací (IAF), na kterém se projednávaly zejména technické a organizační záležitosti. Setkání se zúčastnila i delegace ČSAF.

PŘIPOMÍNKA TRAGÉDIE NA DOLE NELSON III

3. ledna 2009 tomu bylo přesně 75 let od jedné z největších hornických katastrof v Česku. Toto smutné výročí si v několika předešlých letech připomínali anarchisté a anarchistky ze severních Čech při pietních setkáních u pomníku tragédie v Oseku nedaleko Litvínova. Letos se do Oseku vypravili členové a členky severočeské skupiny

Československé anarchistické federace (ČSAF) spolu s dalšími anarchisty a anarchistkami.

Památku obětí důlního neštěstí se rozhodlo připomenout také město Osek, které od půl páté odpoledne uspořádalo pietu za přítomnosti asi stovky lidí, z nichž někteří dorazili ze sousedního Německa.

Rámci kampaně „No Borders“ prostřednictvím mezinárodního akčního dne vyhlášeného IAF). Kromě zmíněné ČSAF byly setkání přítomny i delegace ze Španělska, Itálie, Anglie, Německa, Švýcarska, Turecka, Bulharska, Nizozemí a samozřejmě z Francie.

Před pátou hodinou se k pietě přidala skupina asi 35 anarchistů a anarchistek, kteří po skončení oficiální akce položili k pomníku květiny, zapálili svíčky a vyslechli proslov zástupce ČSAF – Severní Čechy. Přítomní ještě rozdali přítomným lidem letáky, které k této příležitosti místní skupina ČSAF natiskla.

ČINNOST ČSAF V ROCE 2008

(dokončení ze str.1)

Někteří členové a členky ČSAF se celoročně zapojují do činnosti kolektivů Jídlo místo zbraní (Food not Bombs), které v několika českých a moravských městech bezplatně vaří a rozdávají jídlo lidem, kteří se ocitli v nouzi.

Protivolební aktivity

ČSAF se i roce 2008 postavila k volbám aktivně: její členové a členky nevolili a dávali před volbami i v jejich průběhu na mnoha místech různými způsoby najevo, co si o volbách a jejich hlavních protagonistech myslí. Sladkého přivítání od ČSAF v podobě zásahu cukrářskými výrobky se dostalo například hejtmanovi Pardubického kraje, který přijel na předvolební mítink do Ústí nad Orlicí. V Pardubicích před jednou z volebních místností byly v den voleb protestně roztrhány volební lístky a vhozeny do improvizovaného odpadkového koše/urny. Happening provázelo rozdávání letáků kolemjdoucím. Dále proběhly akce v Chocni, Ústí nad Orlicí, České Třebové a ve Svitavách. Protivolební materiály šířili anarchisté v Praze, Žďáru nad Sázavou, Olomouci, v Orlové vylepovali plakáty, v Opavě a Ostravě samolepky. V severních Čechách vydali a vylepili anarchisté z ČSAF protivolební číslo nových nástěnných novin A3. Zároveň se kreativně postarali o velkoplošné plakáty. Velmi oblíbeným a vtipným způsobem, jak vyjádřit svůj postoj k volbám a jednotlivým politickým stranám se letos stalo zapichávání vlaječek s emblémy stran do psích exkrementů na ulicích. Nezapomínalo se ani předvolební plakáty a billboardy politických stran. Před jejich poškozením dali mnozí přednost jejich (antivolební) úpravě.

DĚLNICKÁ STRANA VEDE BOJ PROTI DĚLNÍKŮM

(dokončení ze str.1)

Historie dělnického hnutí započala již před několika staletími a u jeho zrodu stáli nespokojení dělníci a dělnice, jenž se nehodlali-y smířit se svým nedobrovolným postavením „námezných otroků“ vykořisťovaných zaměstnavateli a ovládaných politickými stranami, byrokraty a institucemi tvořícími vládu. Povstali proto za svá ekonomická a politická práva proti těm, jenž jim je brali nebo všemožnými způsoby oklešťovali. Nepřátelé byli jasně definovatelní, stejně jako spojení pro boj proti nim. Na straně nepřátel to byli vlastníci výrobních prostředků a uzurpátoři politické moci a na straně spojenců to byli všichni, jenž byli součástí vrstev na samotném spodku společenské hierarchie - tedy dělníci, nezaměstnaní a studenti celého světa. Dělnické hnutí již ve svých počátcích dost dobře chápalo, že jeho boj - pokud má být důsledný a má mít šanci na úspěch - musí být bojem mezinárodním. Toto přesvědčení vycházelo z faktu, že základy vykořisťování a útlatu jsou na všech kontinentech a mezi všemi národy stejné - vždy na jedné straně stojí multietnická třída vykořisťovatelů a jejich přísluhovačů a na druhé straně třída vykořisťovaných, která je též jakousi multikulturní, multirasovou a multinárodnostní smesí. Národnost či etnická příslušnost, tedy v rámci dělnického hnutí nehrála a nehraje důležitou roli, protože jeho boj je a byl vždy veden proti všeobecnému ekonomickému a politickému útlatu, nikoliv proti kulturním, rasovým či jiným znakům lidské rozmanitosti. V boji proti útlatu a vykořisťování tak vedle sebe vždy stáli dělníci a dělnice různých částí světa, různých národností a jejich pojítkem bylo stejné ekonomické a politické postavení v hierarchickém společenském uspořádání, tedy stejné zájmy a stejný „osud“ těch, kterým není dopřáno mít vlastní životy ve svých rukou. V továrnách, dílnách, na polích, a na dalších místech, kde se pracující setkávali s reálnými dopady kapitalistického útlatu, se mezinárodní dělnická solidarita brzy osvědčila jako účinná zbraň proti nepřítelům svobody a stala se nedílnou součástí dělnického hnutí.

Domnívá-li se ale někdo, že Dělnická strana se hlásí k této skutečné historii dělnického hnutí a jeho tradici mezinárodní solidarity a spolupráce, pak se středně mýlí! DS nejenže toto dělnické hnutí nepodporuje, ale dokonce ho svými projevy bojkotuje a svými činy proti němu vystupuje. Stačí si přečíst co příznivci DS hlásají ve svých

Antifašistické aktivity

ČSAF plně podporuje a účastní se akcí pořádaných AFA a šíří ve svém okolí antifašistické propagační materiály. 8. května se členové a členky ČSAF připojili k celorepublikové pietní přípomínce 63. výročí ukončení 2. světové války, například v Pardubicích byl u památníku obětem položen vlastnoručně vyrobený věnec se stužkami a následovala antifašistická výzdoba ulic. Ve Svitavách jsme si zas v červenci připomněli památku neonacisty zavražděného Roma Otta Abolona.

AFA 13. prosince uspořádala veřejnou demonstraci pod heslem „Proti rasistickým pogromům, proti sociálnímu vyloučení, za důstojný život pro všechny!“, na které se ČSAF prezentovala vlastním proslovem, množstvím piktetů či dvěma zbrusu novými transparenty „Společně proti všem formám útlatu“ a „Rozděluji nás třídy, ne rasy!“. Jako reakce na neonacistické pokusy o pogromy bylo vytištěno množství letáků „Prohlášení ČSAF ke kauze Janov“ a speciální číslo anarchistického měsíčníku ČSAF „A3“. Severočeská skupina ČSAF se navíc rozhodla, že nebude nečinně přihlížet pronikání vlivu neonacistů na litvinovské sídliště Janov. Oslovila další jednotlivce z místního anarchistického hnutí a vytvořila pracovní skupinu, která se chce být aktivní přímo na sídlišti. Několikrát navštívili Janov, hovořili s místními obyvateli a rozdávali měsíčník A3, letáky ČSAF a zpravodaje AFA.

Mezinárodní aktivity

Jelikož anarchistické hnutí bylo vždy internacionalistické, snaží se i ČSAF udržovat kontakty s anarchistickými a dalšími antiautoritářskými skupinami z jiných zemí. Začátkem července se zástupci ČSAF účastnili v Itálii kongresu Internacionály anarchistických federací (IFA/IAF). K otázkám mezinárodní spolupráce a mezinárodního anarchistického boje se tak kromě delegace ČSAF postupně vyjádřili například delegáti a delegátky z Velké Británie, Francie, Španělska, Itálie, Bul-

harska, Německa, Běloruska, Argentiny, Venezuely, Austrálie, Srbska či Mexika.

ČSAF byla zastoupena na 4. anarchistickém knižním veletrhu v Záhřebu, kde se její členové v rámci anarchistického bloku zúčastnili i odborářských demonstrací proti zdražování. Ve Slovinsku se někteří z nás zapojili do demonstrací proti návštěvě Bushe, na podporu squatů či za sociálně vyloučené. Několik členů ČSAF participovalo na „No Border Camp“ v řeckém Patrasu, jiní zas podpořili několik demonstrací v sousedním Německu, například antifašistickou demonstraci v Berlíně.

Na 20. prosince byl řeckými anarchisty vyhlášen mezinárodní akční den proti státním vraždám pod heslem „Nezapomeneme, neodpustíme!“ V několika městech východních Čech (Pardubice, Trutnov, Hradec Králové, Dvůr Králové nad Labem) vyvěsili členové a sympatizanti ČSAF transparenty vyzývající k solidaritě s bojem řeckých anarchistů a anarchistek. Další akce proběhly na Zlínku a v Jihlavě. Ještě před tím však pražská ČSAF uspořádala 11. prosince solidární akci před řeckou ambasádou.

Koncem května byl z pobočky Červeného kříže (ČK) v Buenos Aires propuštěn z práce středoškolský učitel a dlouholetý anarchista Federico Puy. ČSAF mu vyjádřila svoji plnou podporu a požadovala jeho okamžitý návrat do práce, a to především během mezinárodního akčního dne. Byly sesbírány stovky podpisů pod protestní dopis, který byl poslán na ČK a také byl poslán solidární dopis přímo Federicovi.

Publikační aktivity

ČSAF v průběhu roku publikovala v řádech tisíců několik druhů různých letáků, mezi jinými také „Programové minimum ČSAF“. Byly vytištěny tisíce samolepek, které se šířily v ulicích. Na svět přišlo přes 30 druhů brožurek věnujících se anarchistické historii, teorii a praxi, které byly a jsou distribuovány na různých akcích. V říjnu vyšlo první číslo anarchistického měsíčníku „A3“, který má podobu nástěnných novin. Začalo se také

s přípravami na vydávání tištěného zpravodaje ČSAF, který ponese staronový název „Zdola“. V listopadu se v pražském infocafé Krtkova kolona uskutečnil veletrh anarchistických vydavatelství, kterého se účastnila i ČSAF a představila zde svoji nakladatelskou činnost.

Asi největší důraz klade ČSAF na své informační stránky csaf.cz, které jsou denně aktualizovány a naleznete na nich vedle teoretických článků a překladů také aktuální informace (nejen) z anarchistického hnutí u nás i ve světě.

Další aktivity

12. dubna se členové a členky ČSAF účastnili v Praze pochodu na podporu squattingu a autonomních center. Protest byl uspořádán v rámci Celoevropských dnů odporu proti represím na squatech a autonomních zónách. Zapojili se do činnosti dnes již vyklizených squatů: Cibulky v Praze a Viktorii na Ostravsku. Po vyklizení Viktorie byl uspořádán 25. dubna v Českém Těšíně protestní karneval. ČSAF nechyběla ani na tradičním Protestfestu v Brně, D.I.Y. karnevalu „Freedom not Fear“ v Praze či při spontánní demonstraci na podporu policii napadených squatterů z Cibulky.

V Děčíně a Českém Těšíně pořádaly místní skupiny ČSAF v průběhu roku pro veřejnost filmová promítání. Také bylo uspořádáno několik přednášek.

Po několika posledních letech stagnace anarchistického hnutí hodnotíme rok 2008 jako velmi úspěšný. Bylo možno pozorovat výrazný nárůst anarchistických aktivit, stejně jako zájemců o anarchistické myšlenky. Doufejme, že tento trend bude pokračovat i v roce následujícím.)

programových požadavcích a hned je jasné, jakým směrem se činnost této strany ubírá a že to rozhodně není směrem k podporování mezinárodní dělnické jednoty. Uvedme zde jen některé z příkladů, které jsou toho důkazem. DS na svém webu mimo jiné své požadavky vyjadřuje takto:

„Požadujeme, aby vlastnictví výrobních prostředků, budov apod. bylo nejen soukromé, ale i družstevní a státní.“ ... „Nechceme být „žumpou Evropy“ a zemi plnou imigrantů, přistěhovalců ze států bývalého Sovětského svazu, Balkánu, Asie, Dálného východu apod.“ ... „Vrátit Zákoníku práce jeho pravý smysl. Naším cílem je zajistit dodržování práv zaměstnanců a vytvořit tvořivou atmosféru partnerství mezi zaměstnanci a zaměstnavatelem.“ ... „Stát se musí podílet značnou měrou na garanci slušného sociálníhoázemí pro zaměstnance, dělníky a jejich rodiny. Zde bude hrát roli národnost dělníka či zaměstnance. Stát nemůže mít zájem na ilegálně přivandrovalých námezních dělnících“ ...

Očem tedy ve skutečnosti tyto zmíněné úryvky z textů produkovaných DS vypovídají? Především jsou usvědčením této strany ze lži a dezinformace, které se dopouští tím, že do svého názvu dosadila slovo Dělnická a ve svých projevech se snaží tvrdit, že je zde proto, aby prosazovala zájmy dělníků a byla součástí jejich hnutí. Ze slovních spojení, které používá při své agitaci, je zřejmé, že její zájem a ochota spolupracovat je zaměřena pouze na mizivou část ohromné masy lidí, které lze podle jejich postavení zařadit do skupiny dělníci či dělnice! Tuto mizivou část dělnické třídy, ke které DS promlouvá, by se dalo zjednodušeně definovat jako pracující, nezaměstnaní a studenti s českou národností a českým státním občanstvím. Zbývajících několik miliard těch, co se za dělníky dají považovat, tím DS odsouvá na druhou kolej, přisuzuje jim nálepku lidí druhé kategorie, proti kterým vede boj nebo se je snaží segregovat od Čechů. Jak zde již bylo naznačeno, tak historie dělnického hnutí vždy doprovázela mezinárodní solidarita jako jedna z jeho nejsilnějších zbraní, nikoliv střet mezi národy či snaha o jejich segregaci. Iniciativa DS proto není podporou dělnického hnutí, jak se snaží tvrdit, ale spíše útokem proti tomuto hnutí a to především proti jeho většinové části, která nezapadá do škatulky „Česká“. Místo podporování solidarity a spolupráce mezinárodních dělnických iniciativ

DS útočí svou propagandou a činy na práva a zájmy „nečeských“ (v podstatě ale i těch českých!) dělníků a snaží se proti nim popudit dělníky české. Stejně jako u ideologie národního socialismu jsou i tyto zvrácené myšlenky DS postaveny na demagogických výpodech, tvrdících, že určitá národnost jedinců žijících na státěme vymezeném území vytváří harmonii zájmů mezi dělníky a jejich zaměstnavateli a že zájmy dělníků s odlišnou národností jsou protichůdné. Zjednodušeně a jinými slovy jde o nesmyslné tvrzení podobná tomu, že Čech, který vykořisťuje a utlačuje, má shodné zájmy jako Čech, který se stává obětí tohoto vykořisťování a útlatu. Tyto myšlenky jsou samozřejmě už od základů nesmyslné a lehce zpochybnitelné, avšak v rukou šikovného manipulátora se stávají účinnou zbraní likvidující lidské svobody a práva. Přesvědčit nás o tom mohl v praxi například Adolf Hitler a jeho příznivci, když se na podobných myšlenkách snažili dobýt celý svět a podrobit ho diktatuře úzké skupiny „vyvolených“. Jako základ kritiky těchto demagogických výplodů by nám měl posloužit fakt, že základní zájmy sociálních skupin v rámci hierarchického ekonomicko-politického uspořádání nejsou určovány národností či státní příslušností, ale ekonomickým a politickým postavením jedinců, kteří tyto skupiny tvoří.

Logicky tedy zaměstnavatelé, politici, a byrokraté všech národností tvoří „jednotnou“ zájmovou skupinu, která své zájmy prosazuje na úkor pracujících, nezaměstnaných a studentů a dalších členů nižších sociálních vrstev, bez ohledu na to, do jaké národnosti skupiny je kdo zařadí. Útlak a zájmy těch, kdo jej produkují, jsou tedy internacionální a stejně tak je internacionální i pojem dělnické zájmy. Na základě toho pak tedy lze dojít k závěru, že českého dělníka, který je zbaven politického vlivu a přístupu k výrobním prostředkům, důsledkem čehož je dotlačen k nedůstojné námezdni otročnické, toho více spojuje s dělníkem ukrajinským, romským, asijským či africkým, než s kterýmkoliv českým zaměstnavatelem, politikem či byrokratem. Snahy DS „vytvořit tvořivou atmosféru partnerství mezi zaměstnanci a zaměstnavatelem. (citováno z webu DS) „ proto nejsou ničím jiným než - jednak obhajobou vykořisťovatelského systému založeného na nerovných vztazích mezi vykořisťujícími a vykořisťovanými, mezi ovládanými a vládnoucími a druhak snahou jak poštvat

dělníky různých národností proti sobě, místo podporování jejich společného boje proti těm, kteří je utlačují – proti všem zaměstnavatelům a politikům světa, z řad všech národnostních a etnických skupin. To, že se jim to často dost dobře daří, naneštěstí ukazuje praxe. Ta je plná příkladů toho, kdy třeba čeští dělníci či nezaměstnaní obviňují „nečeské“ dělníky z toho, že je připravují o pracovní místa a neuvědomují si přitom, že těmi, kdo reguluje počet pracovních míst jsou zaměstnavatelé a tržní systém, nikoliv zahraniční dělníci, kteří často „na naše“ území buďto prchají před represemi států ovládajících území na kterých se narodili, nebo zoufale hledají způsob jak získat prostředky nezbytné pro přežití, které jim „domácí“ kapitalisté neumožnili získat a udělali z nich „odpad“ přebytečný v rámci kapitalistických snah o maximalizaci profitu ekonomických elit. Malý počet pracovních míst tedy není zapříčiněn přílivem imigrujících dělníků, ale především prosazováním zájmů jednotlivých zaměstnavatelů, kteří zvyšují své zisky právě snižováním pracovních míst a присvojováním si hodnot vyprodukovaných dělnickou prací. Nejedná se o nic jiného než o formu třídního boje vedeného zaměstnavateli vůči svým „námezným otrokům“, tedy svým zaměstnancům a v důsledku i vůči dělníkům nezaměstnaným. Je důležité si proto konečně připustit, že je to kapitalismus se svými tržními principy a strukturami hierarchie, kdo produkuje všechna ta negativa jako nezaměstnanost, nízké ohodnocení práce, nebezpečné, nedůstojné a časově náročné pracovní podmínky ap. Tyto hodnoty jsou produkt těch, co celou tu mašinu kapitalistického útlatu řídí a využívají ji k maximalizaci vlastních zisků a růstu politického vlivu. Boj by tedy měl být veden právě proti nim, nikoliv proti „nečeským“ dělníkům, kteří jsou, stejně jako dělníci čeští, obětí stejného globalizovaného kapitalismu.

Závěrem tedy nezbývá nic jiného než dodat, že Dělnická strana, která se snaží štvát příslušníky dělnických vrstev společnosti proti sobě a obhajuje hierarchické sociální uspořádání, by měla být společně s kapitalisty a politiky všech národností hlavním „terčem“, na který je potřeba zaměřit boj mezinárodního dělnického hnutí a všech dalších antiautoritářských iniciativ.

CESTOU ZMĚNY SOCIÁLNÍCH VZTAHŮ

Jak je tomu dlouho, co umlkly optimismy politiků a ekonomů o výjimečnosti a stabilitě české ekonomiky. Týden se sešel s týdnem a máme tu nelichotivou bilanci finanční krize. Propouštění, omezování výroby, zmrazování platů. 70% podniků hodlá omezit, nebo zcela zastavit budoucí investice. Pozice v automobilovém průmyslu už muselo, nebo v neblízké době bude muset opustit až 13 500 zaměstnanců. Omezování výroby bude mít v příštím roce za následek rušení dalšího tisíce pracovních míst v přidruženém průmyslu. Asi 3 500 zaměstnanců sklářského a keramického odvětví si bude muset hledat novou práci. Rušení dalších pracovních míst v důsledku finanční krize postihlo, nebo v brzké době postihne také hutní, dřevařský, strojírenský, elektrotechnický, potravinářský, chemický, zdravotní, textilní a stavební průmysl. Počty pracovních míst, které čeká zrušení, dosahují desítek tisíc.

Na koho statistiky nepamatují

Do těchto statistik jsou zařazeni hlavně pracující velkých závodů, za kterými často stojí oficiální odborové organizace. Chybí v nich propuštění zaměstnanci menších firem a už vůbec se v nich nenacházejí pracující se smlouvou na dobu určitou. U nich je vlastně ukončení, respektive neprodloužení pracovního poměru aktuální každý rok, někdy i častěji. V roce 2004 zavedl Eurostat do statistik, že v České republice má smlouvu na dobu určitou uzavřeno 370 000 pracujících. Tito lidé každodenně čelí sociální nejistotě a obcházení zákonů na ochranu zaměstnanců. Do této kategorie spadají nejrizikovější skupiny, které se velmi těžko prosazují na nemilosrdném trhu práce. Matky, absolventi, Romové, nekvalifikovaní dělníci, senioři, kteří mají pár let do důchodu a lidé se zdravotním handicapem.

Opavdu nevybírává a tvrdá realita kapitalismu se pak projevuje na zaměstnancích externích agentur. Externí agentury jsou najímány na místech, kde hrozí ztráta kontroly nad řízením personální politiky, tedy v místech kde mají přílišný vliv odbory. Dalším důvodem pro najímání externích agentur bývá snížení nákladů na mzdy a zbavení se jakékoliv hmotné či bezpečnostní odpovědnosti za zaměstnance. Externí agentury tak dovážejí pracovní sílu z chudých a rozvojových zemí. S těmito lidmi je nakládáno prakticky jako s jatečním dobytčím a ze sociálně vyloučených pracujících, kteří posílají převážnou část platu rodinám ve své domovině, se ze dne na den stávají nelegální imigranti. Pokud se někdo nemůže zbavit národnostních předsudků, je dobré si uvědomit, že stejným způsobem, jako se u nás zachází s Ukrajinci, Poláky a Mongoly, se zachází s Čechy a se Slováky v USA, ale i v bohatších zemích Evropské Unie.

Rozdíly přece jenom existují

Doslova jako šok působí falešná zpráva Mittalova ocelového impéria o zrušení 9 000 pracovních pozic. Arcelor Mittal je největším světovým výrobcem oceli a ovládá 10% trhu. Severoamerickou produkci již snížil o 40%. Celosvětovou produkci oceli plánuje snížit o 35%. Logicky se tak v šedesáti zemích světa se svojí budoucností bude muset poprat ne 9 000, ale až 115 000 propuštěných zaměstnanců gigantu Arcelor Mittal. Z toho je asi 3 500 pracovních pozic ohroženo v bývalé Nové huti v Ostravě. Lakshmi Mittal se přitom pohybuje mezi pěticí nejbohatších mužů světa např. spolu s Billem Gatesem (Microsoft), W. Buffetem (Berkshire Hathaway), Carlosem Slim Helu (Telmex) a Ingvarrem Kampradem (Ikea). Svého pohádkového bohatství dosáhl pomocí svých ostrých loktů a především díky zneužití tvrdé lopoty svých poddaných zaměstnanců, kteří v jeho očích už nejsou lidmi, ale zpeněžitelnými lidskými zdroji. To, že Lakshmi neváhá poslat víc jak stovku tisíc lidí na dlažbu mu však nebrání v bezduchem rozhozování nakradených peněz. Za rodinné sídlo ve viktoriánském stylu v Londýně, utratil neuvěřitelných 128 milionů dolarů, což je největší částka, kterou kdy kdo za nákup nemovitosti k soukromému bydlení zaplatil. Šestidenní pompézní svatba jeho dcery Vaniši ve Versailles se s cenou 55 milionů dolarů stala nejdražší svatbou všech dob. V roce 2007 byl jeho majetek odhadnut na 45 miliard dolarů. Na druhou stranu žije v Indii 500 milionů lidí pod hranicí chudoby a musí si vystačit s méně než jedním dolarem na den.

V České republice nejsou sice třídní rozdíly tak gigantické, ale přesto markantní. V roce 1998 evidoval Český helsinský výbor 100 000 bezdomovců, přičemž roční nárůst lidí bez přístřeší odhadl na 10%. Podle těchto údajů by se dnešní počet bezdomovců odhadoval na 200 000, přičemž další stovky tisíc lidí jsou nuceny bydlet v bytech III. a IV. kategorie, tedy v bytech v katastrofálním stavu. Nejbohatší Čech Petr Kellner, který se z pochopitelných důvodů snaží unikát mediální pozornosti, přitom disponuje majetkem v hodnotě sto padesáti miliard korun, jehož významnou část nabyl při podivném a neprůhledném přerozdělovacím procesu zvaném kupónová privatizace. Dalšími miliard nabyl pomocí agresivní pojišťovací politiky České pojišťovny a vytahal z těch nejchudších skrze společnost pro splátkový prodej Home Credit. Druhý nejbohatší Čech, respektive bývalý Slovák Andrej Babiš, je dalším důkazem podivného procesu sametové revoluce. Babiš pochází z rodiny bolševického prominenta, byl členem KSČ a eSTéBákem. V současnosti je vládcem českého zemědělství, chemického průmyslu a potravinářství. Stalo se pravidlem, že nejbohatší může Čech provázet podivné aféry a nevyřešené případy ohledně vlastnických vztahů.

Kde je konec slibům, které provázely proces sametové revoluce. Podpora drobných živnostníků a ochrana občanských svobod je zatím. Při troše zamyšlení se ale nelze divit, že vlády národních států vychází vsříc spíše nejbohatším

finančníkům disponujícím velkou lobbistickou silou, než apolitizované většinové společnosti.

Odbory v kleštích

Prezident hospodářské komory Petr Kužel svým výrokem prakticky uvázal smýčku kolem krku bossům oficiálních odborů: „Zaměstnanci a odboráři si musejí uvědomit, že v situaci, kdy scházejí finanční prostředky, mají dvě možnosti. Buď přistoupí na udržení počtu pracovních míst, nebo si vymohou zvýšení platů, které však může být vykoupeno určitou redukcí počtu pracovních míst.“ Finanční krize nám tedy poodhaluje další fakta a nedostatky. Vedle panáčkujících vlád, začínají před požadavky majetných finančníků panáčkovat i bezzubé oficiální odbory. Zvykneme si na to, že předáci těchto odborových svazů mají blíže k politikům a kariéristům než k obyčejným lidem, tudíž nemohou plnit mandát, který jim pracující svěřili. Alarmujícím nedostatkem oficiálních odborů je totální absence dlouhodobých cílů, tedy důsledné změny sociálních vztahů ve prospěch pracujících. V dobách krize se takové odbory přikloní na stranu zaměstnavatele a veškerou svou energii vrhnou do zachování statutu quo a udržení kapitalistického podniku při životě.

Skutečná organizace na obranu práv pracujících by si ale se zaměstnavateli a jejich vlastnickými právy neměla brát servitky, jelikož jejich zájmy stojí proti zájmům zaměstnanců. V dobách krize a masivního propouštění a v mnohých případech i zavírání celých podniků je potřeba setrvat na pracovišti, zahájit jeho okupaci a následně se domáhat svých práv například zpochybněním vlastnických vztahů majitelů a managementu. Světlym příkladem můžou být pracující argentinské keramičky Zanon, jejichž pracovní místa byla také zrušena a továrna uzavřena. Pracující ale neváhali vzít iniciativu do svých vlastních rukou, prolomili bariéry zatarasených vchodů a na vlastní pěst znovu rozjeli výrobu – bez managementu a bez tučných odvodů na jejich konta továrna samotné pracující užíví.

Je pravdou, že v České Republice žádné radikální odbory neexistují. V porevoluční historii ČR byla sice různými anarchistickými skupinami iniciována snaha o založení takových odborů, nesetkala se ale s žádnými přesvědčivými výsledky. Pokud by ale zaměstnanci některých uzavřených podniků sami iniciovali boj za svá práva, setkají se ze strany Československé anarchistické federace s maximální podporou a ve svém úsilí nezůstanou osamoceni.

Cestou změny sociálních vztahů

Kapitalismus definitivně směřuje k prudkému poklesu. Produkce zpomaluje, nezaměstnanost vzrůstá, investice se oddalují, mzdy zaostávají za inflací, méně se nakupuje. Nevěděl jsem, kdy se růst zastaví, nevěděli jsme, k jak prudkému poklesu dojde – ale víme, že koloběh růst/pokles je a vždy byl nedílnou součástí tohoto systému.

Tonda Kováč

Přesto, že se kapitalismus potýká s masivní celosvětovou krizí takových rozměrů, že se produkce některých odvětví téměř zastavila, neznamená to jeho sebedestrukci a konec. Stále „platí“ mantra, že je kapitalismus se svým volným trhem tím nejspravedlivějším systémem sociálních vztahů. V minulosti jsme tu měli feudalismus a komunismus, takže můžeme být rádi. Kořeny a schémata vlastnických vztahů prý není potřeba měnit.

Produkce a distribuce je řízena úzkou skupinou majetných kapitalistů. Důvodem pro existenci a toleranci tohoto principu je svoboda úspěchu, respektive maximální možnost hromadit majetek. Většinová společnost je závislá na rozmarech této elity a tvoří třídu pracujících. Toto je dominantní sociální vztah dnešních dnů. Většina je použita k hromadění majetku a moci menšiny. Výsledek je tlumocen jako úspěch. Navzdory evidentní nespravedlnosti, neuvažuje mnoho lidí o reálné změně tohoto podivného vztahu. Žádný sociální systém zvolna nezmizí z důvodů, že je nespravedlivý, nebo hluboce neúspěšný. Sociální systémy nalézají konce v jednotlivých historických fázích, kdy bývají zrušeny fyzicky a nahrazeny jinou formou.

Někdo by se nám mohl snažit namluvit, že mohou být nespravedlivé sociální vztahy postupně nahrazeny skrze státní vlastnictví nebo znárodnování. Tato zvláštní myšlenka má pravděpodobně kořeny v mystifikaci, že autoritářská levice, tedy komunistické strany a různé druhy bolševických stránek usilují o nějaký druh socialismu. Vztah mezi zaměstnanci a státem v roli zaměstnavatele, který můžeme ještě v mizivém počtu odvětví pozorovat, se ale nijak výrazně neliší od vztahu mezi zaměstnanci a zaměstnavatelem soukromým. Autoritářská levice se od počátku snaží systémové neduhy kapitalismu řešit posilováním role státu, tedy nahrazováním kapitalismu soukromého kapitalismem státním. Podobné úsilí ve výsledku nemění základní strukturu kapitalistického systému. Nemění vztah zaměstnance a zaměstnavatele, jejichž zájmy jsou ve finále opět rozdílné.

Změna sociálního systému není o změně elity na jeho vrcholu, ale o změně vztahů mezi lidmi. Tudíž státní kapitalismus nemůže být úspěšným krokem směrem k spravedlivějšímu přerozdělení majetku. Čím tedy nahradit současné nastavení vztahů? Co třeba systémem, kde je produkce organizována tak, aby naplňovala skutečné potřeby společnosti? Produkce, ve které by bylo považováno za bláznovství udržovat některé lidi nečinné, bez hmotného zabezpečení a jiné maximálně zatížené bez špetky volného času. Produkce, kde by myšlenka subvencovat zemědělce v jedné části světa, a vytvářet krach zemědělců v druhé části světa a v důsledku toho vytvářet hladomor – byla považována za nemorální. Tyto principy mohou být uvedeny v praxi pouze, když dosáhneme decentralizace vlastnických vztahů a vyjmutí rozhodovacích práv z rukou úzké elity. Na těchto principech funguje socialismus.

Acotakhle systém, ve kterém je socialismus apostaven spolu se svobodou na primární úroveň. Vytvářejme prostředí, kde svoboda není pouhým vyprázdňujícím pojmem a kde je každému umožněn jeho osobní rozvoj, pochopitelně s respektováním svobody druhých. Prostředí, kde se mají obyčejní lidé možnost podílet na rozhodnutích, které se jich týkají, tedy i na organizaci výroby a produkce. Prostředí, ve kterém je politická moc v rukou společnosti. Na těchto principech funguje anarchismus.

Zdroje: Workers Solidarity no.106, aktualne.cz, forbes.com, cs.wikipedia.org, blistry.cz

AKCE SOLIDARITY S PALESTINSKÝM LIDEM

V sobotu 3. ledna se sešlo několik anarchistů a anarchistek z Československé anarchistické federace (ČSAF) u izraelské ambasády, aby si při krátké pietní akci připomněli oběti útoků izraelské armády v Gaze, utrpení Palestinců a Palestinek a zároveň izraelské oběti nenávisti, kterou vyvolává politika státu Izrael.

Akce solidarity s palestinským lidem rozhodně nebyla podporou hnutí jako je Hamas, který si uzurpuje moc v pásma Gaza. ČSAF naopak vyjádřila sympatie a podporu izraelské skupině „Anarchisté proti zdi“, která se staví za mírové soužití a často vystupuje na straně obyčejných Palestinců v jejich snaze o důstojnější život.

Československá anarchistická federace

Československá anarchistická federace (ČSAF) byla založena v létě roku 1995 a je součástí Internacionály anarchistických federací (IFA/IAF). ČSAF sdružuje místní skupiny a jednotlivce, kteří se hlásí k anarchistickým myšlenkám. Je organizací sdružující pracující, nezaměstnané a studenty podle anarchistických principů. Tím se rozumí především federalismus, samospráva, aktivita zdola, absence hierarchie a nerovnosti. ČSAF usiluje o vytvoření svobodné a samosprávné společnosti založené na územní a výrobní samosprávě, autonomii a federalismu,

rovnosti, solidaritě a sociální spravedlnosti. Společnosti, kterou budeme spravovat my samotní – obyčejní lidé – pracující, studenti, nezaměstnaní, důchodci a další neprivilegovaní.

ČSAF se věnuje propagaci anarchistických myšlenek a různorodým aktivitám, které považuje za důležité. V současné době je ČSAF tvořena několika místními skupinami a jednotlivci v různých koutech země, fungují například lokální skupiny Východní Čechy, Severní Čechy, Praha, Střední Čechy, Ostrava, Olomoucko, Jižní Morava, Vysočina, Karlovy Vary či Posázaví.

csaf@csaf.cz ★ www.csaf.cz